

آذربایجان

شماره ۶۴ آبان ۱۳۳۵

شماره ۱۰ ماهی

آب	۶	۱۰
آب	۶	۱۰
آب	۶	۱۰
آب	۶	۱۰
آب	۶	۱۰

مبارزه دوام ایده جگدر...

مسکو و رادبو سیندا

آذربایجان دموکراتیک جمهوری تهراندا بیج پارا شایعه لر بوراخیلیدیر که گویا خارجه لر منتسب اولان قوشون باشچیلاری ایسران توده فرقه سی و آذربایجان عظیمه توحته بارادیرلار شجه که سلیبریک ژون آبتین ۱۳ ینده آذربایجان نماینده لرله تهران حکومتی آراسیندا بیر موافقت نامه امضالاندی که مرتجعترین نظریه سینده سبب اولدی بولار بیلیر دیار که بو موافقتنامه پالتیر آذربایجان اوچون بوخ بلکه ده بوتون ایراندا انتهاباتین آزاد لیلی و بیر پارا باشقا اصلاحاتین عملی اولماسینا سبب اولاجاقدیر .

آبتین ۱۳ ینده باغلامیشی موافقتنامه بوتون مسئله لر حل اولونکادی مرتجع لر تهراندا آذربایجان راجعه لرین قازا - نطقلا شاسینا امیدلی اولدولار . لکن بو فکر دوز چیمسادی . تبریز رادبو - سنیر ۷ نوامبردا بریدیگی خبره گوره آذربایجان ایالت اجمنی بونسوت مسئله لری آقای قوام السلطنه لین پیشنهاد دی اوزرینه تصویب ایدی و زنجان که قانایجادان آذربایجانین جزوینده ایدی تحویل ویریلدی .

بیر پارا خارجه معلقلر آذربایجان مسئله لرین حل اولوناسیندا نارضی دیلار ، ولی مسئله اولنلارین میلر - یین خلافت اولاراق مسالمت بوللا

حل اولوندی .

بولار ایست بیلر که رضاشاه دوره سیندی زور و استعجاله آذربایجان تدا بیرقرار ایستیلر مناسب بیزد گل که لندن رادبو سین ۱۳ نوامبردا دیلی تلگراف روزنامه سیندن انتشار ویردیگی خبری ذکر ایتمک او خبرشه دیلیر . منکدر در که ژنرال احمدی که ایندی قوام السلطنه لین شریفته ایشره عهدداردی بیر پارا امضالار ایستین .

لندن رادبو سین

ایران قوشونونون ستادی اسلام ایستیدیر که دولت زاندرملاری زنجان دوهرو گیشکده درلر سون موافقتنامه اوزرله پنجشنبه ۲۳ ۲۵ ۲۵ آذر - بایجان قوه لر زنجانی تخلیه ایستیلر .

بیر پارا شایعه لر بوراخیلیدیر که گویا دولت قوه لر زنجان دوهرو حرکت ایستیلر . ایران قوشون ستادی بو خبری تکذیب ایستیدیر .

باکی رادبو سین

وزیرلیش خارجه گوره بهلوی شهرینده نظامی حکومت اعلام اولمشدر رسمی دایره لرین دتیکلرین گوره بو سون زمانلاردا ملی مجلس شجگی سبب حاشیلا شاشان مناسبته خارجه لره مربوط اولان عنصر لر بعضی ایشره مشغولدرلار ارتجمنی عنصرلر دموقراتیک ییتجاملاری دهله بیرلر . غوزستاندا کارگرلرین ۵۰ باشکمی باغلامیش .

ایله قاپاسینلار .

لاکن اولنلار بیر دفعه لیک ییلملی درلر که ملت آزادلیغی و دموقراسی اوغرو زاندا مبارزه ائدهن آزاد ییتجاملار هر قییمته اولور اولون ملتین مقدس اتوی اولان مجلس شورای ملی یه داها ملت دشمنلرینه بول و نریمه جگدرلر .

آزاد ییتجاملار اوله جگدر و زندانلاردا یاناجاقلار ، لاکن هر یشرده اولور اولون تاپاجاقدیر .

بو کلمتاری دروزه لیدن عنصرلر ال - ایاق لاری یین اشیرمک لرینی ایبات

۴۰ نفر بولیش ، ۱۷۰ نفر بارالا . نیش . ۷۰ نفر زندان کونتمه بولیش و ۵۰ نفر تبعید اولوشلار . ۵۰۰۰۰ حدودینده شورای متحده یه عضو اولان کارگرلر دن نفث شریکتدن اخراج اولینلار . غوزستاندا ایران خلق فرقه سین ۵ قوهته سی غارت اولوشدر .

آقای و کیلی ، ضابطی و باشقالاری کیسی جنوبدا اولان بوتون دموقرات عنصرلر تبعید اولوشلار .

گیلاندا ایرات خلق فرقه سی تشکیلینا سببیتی وزیرلر ، روتسر ، لکسرود ، لاهیجان دا فولوبیلاری باغلامیش و دهشتینلار و ۳۰۰ نفر دن آرتیق تبعید اولوشدر .

سنان دا دموقراتیک تشکیللار تامیله اورتا دان گنتیش و ایرات خلق فرقه سین یاندریب فرقه باشی - لاری یین اولرینی غارت ایستیلر ۳ نفر حدودینده بولیش ، ۱۰ نفر بارالا - نیش ، بیر گنده ملایره کونتمه بولیشدر ملایره ده ایران خلق فرقه سینده عضولیک اولان کندیلرین بایس واسطه سینه ایستیدیر غارت ایستیلر . اصفهان و بو شهرده و باشقا یشرلرده ایرات خلق فرقه سین یاندریب لار ...

وزیرلیش خارجه گوره بوشلر دولت دایره لرین تکمیلیکی ایله انجام تاپیر .

ایریرلر ، ترور و وحشت یاراتماقلا توز موقیبت لرین حفظ ایتمک ایست بیلر آذربایجانلار مناسله دایه ییب و اولنلارین توره ندیکلری جنایت لرین شاهی اولمشلار .

بو وضعیت دوام ائده رسه مرتجع - لرین موقیبت اری داها تشریق ائدهن کندیب و اولنلاری شوم بیر سر وشته دوجار ائده جگدر .

آزاد ییتجاملار اولنلارین ییتیر میش مرتجع لرین و اولنلار دستور و نرمن اربابلارین جوانین توزمکک بیلر لیک لری ایله و نریمه تار ییتجاملر سیرینی کتری قاینارماق ایست بیلر ، بو فکر لرین پالتیر خام و تجربه سیز بیلینلر دن ایشیکه چیمسایله سین ایبات ائده جگدرلر .

تبریزده کی سووهت مکتبیین
خلقیعیزه بهاری ساحه سینده ابتدایی خدمت لر هنج بیر زمان اولوندولایا جاقدر !

خلقیعیزه سووهت آفتابینا
تحصیل ایتمکگه گندن محنتلر دن اولدیفجا آرتیق مسئولیت و جدیت طلب ایدلر

خوبیدا
خوبیدان کن شهره گوره آبان آبتین ۲۶ سیندا شوریدا حال فسرفه عضولرین فرقه حوزه لری مسئول - لاری یین ییتجاملی اولوش - و بولینجاند فدا جاری مسئله لر باره سینجه لازمی مذاکره لر ایستیدیلر .

آذربایجان دموقرات فرقه سینده بهر لیک سایه سینده ملی نیشیزدن سوورا جگدرلر توز قوهته آتادیلر .

حاجب اولاراق بوتون ساحه لرده تریبه دوهرو ایرلی کتدیگی کیسی معارف ساحه سینده ده داها بویوک موفقیت ائده ایستیلر .

ایندی بوتون معارف مؤسسه لر - یین قاپاسلاری خلقیعیزیت اوزده - آچیلیدیلر .

ایشر بوی بیزی آتا دلیبیزه حسرت قویات استعمار و ارتجاع

آقای پیشه ورین

زنجان شهر تشکیلینا تبریک تلغرافی

آقای علی زاده زنجان شهر تشکیلین فوجسراسی شیم طرفین تبریک ایشر . اورادا اولان سایه لرده دیر هر حادثه اولور اولسون بوتون آذربایجان دموقراتلاری سیری تور لری یین آریطماز قارداشی حساب ایسرلر و سیزین معراری سیرا تامیله شریک اولدیفلاری ییلدر بریرلر .

زنجان آزاد ییتجاملاری بوتون ایران آزاد ییتجاملاری ایله بیلیمکده آذربایجان دموقرات فرقه سین شایه یبارانی آلتینا ایرانین استقلال و آزادلیغی اولوندا هر بیر فداکارلما حاضر اولدیفلاری ییز بیلیمک . اولنلارین شهامت و مردانه لیت لرله آلتین آزادلیغی مدافعه ایتمک حاضر اولدیفلاری یینا دریت ایسایز واردر .

زنجان دموقراتلاری همیشه اولدیمی کیسی آرتدلیق نهفت - میزین قایق سینده کیده جگدر .

زنجان و غسه زحمتکشتری فقط آذربایجان دموقرات فرقه سینین اوهر لیک آلتینا ذوالفقاری ، یین لشکر واسطه دار باشی کیسی فان ایچین مرتجعترین خامو نعدی لریندن خلاص اولدیمی کیسی فقط بو فرقه یین دوزگون سیاسی نتیجه سینده ده اولنلارین تجاوز لرینه سون قویاغا موق اولاجاقدیر .

باشاسین آذربایجان دموقرات فرقه سینین قهرمان
زنجان و غسه تشکیلینا .

باشاسین او تشکیلاته رهبر لیک ایدهن بورولماز
فرقه سیاسی باشچیلاری .

عزیز یولداشلار! ییز ییز دقیقه یله سیز لری یاددان
چیقارمالی دگیلک بونا امین اولمالی سیز .

باشاسین غسه و زنجاندا فرقه نین بایرانیغی حفظ
ایدهن قهرمان فرقه یولداشلار یعیز !

ییشه وری

فریدون ابراهیمی

صلح اوغروندا

مقتصد فه در ؟

بیر نفر زور نالیست انکیلس حکوم - متی یین یوناندا تحلیب ایستیکسی سیاسی موسولیتی نیت اسپانیا عقیمنه اجرا ایستدیکسی سیاستله مقایسه ایده رک یارمیشدیر : « انکیلس سوسیالیست وزیر » « بوی » نرالدارسی تقویت ایتمکگه موسولیتی یین فرانکو یاره - سینده عیسیمه دار اولدوغی وظیفه یی داشیماقدا در .

بوتون داخلی وضعیت دموقرات و صلح سوومن دنیا یین طرفین کیرلی عالمیشدر دنیا مدیتین و سوومن صاحب دایلی اولان سوومن حکومتی یوناندا حکم سوومن تحمل ایتمک - ییلر شرایطیت اوسوومن برده نی قالمیر اراق . بون مسئله سن دامت شورا سیندا « مطرح ایتمکگه مبارزت ایستیدر » او کراتین « خارجه ایشر وزیر » مانویتسکی « بو مسئله نی امتیت شورا سین بروراما سیندا بر - لندیرمکن توتوری پارسیمن امرطابا کتیشدر .

تاریختین مقدر اتی امیر یالیز مین ایستدیگی دگل

تاریخ معینه لرینده بشریت عالمسه بیر بریش تعلیق اتتمکگه وجود گن دالی دکتیکلرک هر هج فرد دعالین ، و هج « آتابین » عظیم کتجت اولورسان ، اجدادلار بر مختلف دورده لرده حیات باقا آتاریب تا بوگونگی قانای ۲۱ حقی معینه

تاریخین مقدراتی امیر یالیزمین...

۱ تیر مفسدن بجه... صبر ترمی و آزادلیق مقصدی ایله... اسانیت عالین هر طوری پاراماز...

ماتلاردان مضافه اشیرلر... امیر یالیزمین... کت کارلاری و اولارین جنوب لقت...

تبریزده کی سووهت مکتبیزین... اول صحیفه دن بجه... ایسه سینه باغدا باراق خلق...

آذربایجان

انسان پارازیترلی

بیزیم اولوکه مزده انت چوخ... انکشاف ایشیش و اهالیین چوخ... سین دوشش مرطردن بیر سیده...

بیزیم غلظتین قوت مرطردن... میتا اولولارینا ان شدید سبلردن... بیزیم ایچدیگیز ایشتدیگیز سولارد...

آزادلیق

بو کون آزادلیق کوشی دنیای... لوز نوریله ایشیلان سیریب و دنیا... باشایان مظلوم غلظری استبداد...

یگشبه گونی آبان آنین ۲۶ سیندان... باشلایاراق... سینما همای... بویوک شاعر آباین حیاتی حصر ایدیلیمیش...

تاریخی رسام سورخوف

سورخوف نوزد ساملیق تابلوسیندا سیریا جابلاریندان برسیز اولدو و بزمان عسکرلرین، تانارلارلا آبار- دیلازی معارینی ترسیم و تصویر ایشیدر. بو تابلو، تاشاچیلارین باغینلیندا کی بو بوک قایق لار اوور- ینده برماقین مسلح افرادی کورو- نکهده اولوب اولارین باشی اوورینده باراقلا اسکمه و اترلرله ترکتلر، رلامار نهدر. چایین مقابل ساحلینده، تانار دلارین چوغلی قایق لاری حرکت ایدر لر اوخ و کان ایله مسلح اولان تانار- ولار، پولاد زره کیش اولان برما- قین قهرمان عسکرلرینه صدمه بئشیر- یلمیر لر.

ایشی و معاریه موئینده چنین و مشکل اولان آلپ دالاریندان روس عسکرلرین کچمینی کوستریر. طبیعت ده روس ملتین معاریه بیه احتیاجی یسوخدی، بالسیز آلچاق طبعی و تدبیر سیز ولیمه، ایکنجی یقانه رینی بو حربه مجبور ایدی. بو شعی نوز سیاستنده، کچیش لره تغلیه ایدملمیر و هیسه اولارین کیدیشانی تی عکسینه اولاراق رفتار ایدریدی. ملتین وضعینی بو دوره ده چوخ مشغلی و فاجیه ای اولوب، لاکن خلق بو ایامدا بوتسون فاجیه لره انتخار و شرافته تحمل ایشکده ایدی لزوم سز مغلوبینه اچمه لرن بو معاریه ده، سردار اعظم سوووروفون قوما- ندانینی آئینده آلپ دالاریندان تاریخی و افسانه بزمه کچمینی باشاچیلر- ندا، یالیز دو- یلار ده کیل، بلکه دوشمنلر ده بو واقعه دن شاد اولوب مرجا دیدر. سورخوف، نوز تابلو سیندا دالاجیهاقی کوستریر، بلکه معاریه موئینده داغ علیانی نین ان چینی اولانی یعنی دالان اوز آشاخی انکی تصویر و تجسم ایشیدر. بو تابلو، عسکرلر بو قوشودان چوخ سرعت و شهنانه اوز آشاخی ایشکده و تابلوین بوخاری قسنتین سول کوشه سینده سوووروف کورسکده در بو تابلو دا سابر تابلولار کیمی، رسامین توجیهی تاریخی قهرمان جلب ایشیش بلکه ملتین کوزی اونون دوشمنه سینین مرکزینده قرار دوتد بینه دن رسامین بوتون توجیهی ملتین عالی صفترینی ترسیم و تجسم ایشکده قوبولوشدور. کچ دو کوشی لر، جاهلان عشق و علاقه ایله اورخولوو خطرلی اوچوروما دوغسری سرته فاجیه انا دلار، آغ ساجلی عسکرلر نام جدیدنه، ایشین چینیکی آتلا- بان حالدا، فوق العاده صعبانیه دو- شونجه سز عسکرلرک حله سینده اقدام ایدر لر. اولارین قیافه و کورو- نوشلرینده، اولارین صفتلری و خاصیتلرین اختلافی نایاندر. عین زماندا بو تابلون هیث عومی- سینه هامونین توجیهین توتری بیه مسئله تجسم ایدریش، نام صو- رتلر، قیافه لر حتی خطرلن قورخان آداملارین سیالارینده هاموسی نین طعنی صورت ده بو عومی و آغیر ایشی باشاچیلر ماغا هم اینه کیلری کورسکده در. بئی تاریخی دوره ده، سورخوف ملی صفات، قهرمانلیق و شجاعت دن بیه تارا نوعینی میدانلو-

معاریه نین نتیجه سینی، دوشمن لرین آجیغلی صورتلاریندان آلاماق اولور چونکه طعنی نتیجه نین اله کلمه سی ایچون دو گوشون چوخ شده واقعه اولدینی و عین زماندا چوغلی غایت توکولدیگی معلوم در. برماق عسکر- لرین ده سیالاری چوخ غضبلی و گرگین لیش اولدینده ات توجیهی جلب ایدر و کوستریر که، بونلار معاریه ده بئیشیش استقامتی و ثباتی اشغامین قیافه لری در. اولارین سید- لاریندان نوز حقایق کوشه ایسان و اشتاد نایاندر. تابلو دا برماقین عسکرلرین سابی آذری، لاکن اولار تویلاشیش و متحد حالدا رسم اولو- ندیقلارینده ان، اولارین قدرت و قوتلری تجسم ایشیش و اولارین دالینده چوغلی قوه این موجود اولدینی دا بلی ایدر. عکسینه اولو- راق تانار دو کوشلرین دالینده- کی کورون بوش قضا و سیریا نین کامرتب اراضی سی، تانارلارین آرخا- لاریندا هیچ بیه احتیاط قوه سین اولدیش اولدینی کوستریر. بو تاریخی واقعه ده ایکی طرفین قوه لری و اولارین موافقی کیتی سورخوف ایچون اعیانلر در. مثلا برماقین حله سی، روسلارین تانارلارلا آبار- دیلازی بارزه نین طولانی اولوب تاریخده بئی بیه صغیه آجیدینده ات توتری (یعنی بو معاریه لرین ملتین کچمینی توتری سینه توتری اولدینده ان) سورخوف او شدانی ووروشلارلارین بیری سینی « سیریا نین استیلا » عنوانیه مجسم ایشیدر.

۱۷۹۹ نی ایله سوووروف آلپ دالاریندان کچرکن « آذری تابلو » سورخوف بیزیم عسکریمه یاغین اولان تاریخی واقعه لری ترسیم

قصه شکتانی

عشق و محاربه ! یا آتکانه دین خاطره لری

کریمده سنی مجسم ایدریم، طبیعتین بوتون گوزله لیکلر- بئی نوزدیکر و سونکی بیلریم، سانکه بو بارلاق گوی ا اولدی لفظه لری کویین ماوی صعبه سینده ایشیلد ایان اولدولار منن و سندن توتری چیشیلار، طبیعتین قوجاغیندا اولات بدیی منظره لر بالیز سنون خاطرینه گوزله لیشیدر. فکریم منیم خاطرانه خیالاریم چولاکامی اولان عالمرین کتیب آخیردا سنی بورادا کوردریم، سنون حرولیش و پای صحره بین ماوی وصف ساسبه بزه من کورلرین منه باغیر، سکوت هریش ساکت لیک بو ساکت لیک منه سنون الهی گوزله لیکینی درک ایشکده اسکان و تریر

سنون اتریندن دوتوب میداندا دوشوش جملری، نوز خاطرلری بیه سیر منه دیریم، سنده و طبعیزین معالطه سی لوروشدا اولیش جوان غاردا سلازینا آغلا سرات، صورا سانکه سنون و منیم، هر ایکه بیزین اورده کچر بیزین « انتقام » نیرمی هرادا منکس اولور

کجلی مباحی

وطن و خلق محبتی

وطن و خلقه دین محبت آذر- باجیان ادیبانی تاریخنده گوزله ییر خصوصیت اولاراق هیسه نوزولی کوستر- میشدر. بو خصوصیت بوگونگی معاصر شاعر و یازبیلار بیزدا داها دا قوت- لی بیه طرز انفاذه ایله انکشاف ایشکده در. قوجا مات شاعر بیه نظرت « وطنیم » شرینده یازیر:

عاشیق من من، سنن منه جانان وطنیم ! شاکرم گر سنین عشقینده و نرم جان وطنیم ! بنده بده یمن اگر نمی کسی دهر انسام من، سنین اورغورونه اوزوب اترم افغان وطنیم ! یله لیکه شاعرین وطنه اولان سونوز محبتی و اونوت بولوندا جانینان بته کچمیکه حاضر اولدو- لسونی کورورونک، چونکه، او، وطن مقبولین دین مناسینی آتلا ییر. نوز وطن و خلقینی منفور اوتجا- عین ظلمتن غلام ایشک ایچون، نوز شعلریله بیه اغلاب جارچیمی، فداکار بیه مبارز کیمی میدانه آتلیب نوز قلبینی کسکین بیه سلاحه چتورمن آتای بویا « وطنه خطاب » شرینده یازیر:

ای نازلی وطن! سن منی عالمه باخاندین، و تر دین آتاک تریه مه دهرده امکان. منده سنی حفظ ایشک ایچون سینی گوردم اورغورونه اقواریدیم قارایلر کیمی طوفان، قدرتی شاعر بیز آتای اعضاء « دولما آذربایجان » آذری شرینده هیچ قوه جهاندا آبراماز سنی منن، ممکن آبرماق اولو بیه روحی بندن! اولارلارین فکری مرامی بو در آتاق، دائم پاشا ای عزت بیز، ای آتاتورپاق. شاعرین سوزلری، وطن و خلقینه باغلی اولان، نوز حیات و سعادتینی اونون ترمی و تکاملینه باغلی بیلن

اعلان

صومت مریشخانه سی خبر وربر که معترم اهالی سنین خواهشیه گوره مریشخانه نین تازه بنامینده خانسلار ایچون مخصوص دوغوم شه سی تشکیل و بریلیت نازره کیشی عالی درجه لسی خانم دکتر آسناخوسکایا توسیصیه هیایه و دوغوش قبول اولونور هایشه مریشخانه ده دیش مریشلری تازه و قابل مضمحلر طریقین مناسنه و معالجه ایدیلیر

صومت مریشخانه سنین مدیریتی

یعنی دنیا ایجه صفتلرینده ناتور ایزیم و فورمالیزمین ساییز مختلف طرز لری انشاعی چینه سی اولان حادثه لری درک ایدیت آتلاما سی بوتون - بوتونه اورتادان آتار دیشی دوره ده سورخوف ره آتیزمه پرورش و بیه میشدر.

رساملیق صنفی نین منسندن بهت ایشکده سی دوره ده، روس رسامی سورخوفون اعتمادی وایسی که حقیقی صامت کرک خلق ایچون اولسون و

افسوس ! بو، کچین خیالی شعی ایدی ! سکر و بیره من ا هیچ بر زاد بوخدر، ناپایین خیالی کوتوب کتیریر. منیه اونون آراسیندا دالار، کیشیش چولر، اوزون مسد، نه لر فاسه وارد، نه ایزیم ا حرب ده منیم قول - فاندایی قوه تنه پرمن اونون محبتی در

هوا فارانلق اولدینا گوره انسان ان یاغین بیه فاصله ده اولان جسم لری گورمکدن بته عاجز اولور. حربی طیاره لرین و نولارین فیشیرنسی او ندر دهشتلی و فورغولی درک بیزی بیه سولیش بارقانی کیمی معاریه نین طوفان ایجه و سینه هر بیه بزه آتار ایلیر. بیز بو طوفانین قوجاغیندا اراده سیز اولو- راق هر طرفه کتیریرک.

ایده لدر بو کیمی شدتی معاریه اولونامیشدر، هامونی فورغو بوروبوب، عسکرلرین اراده سی معاریه نین جریبا سنا بیه تابع اولوش و فکرلشک استه ایدین اولارلارن سنا بیه سلب ایشیدر. قوللار بیزین بو فورغولی سلره عادت ایشکده- یه باغیا باراق بو سلری ایشیدیکه دهریت بیه اضطراب و هجانا دوچار اولورون

محاربه فروتیندا حاضر اولوب نوز دیر بیک ایله اویانامه بان بیه آدم بو وضعینی درک ایدم بیلر.

حقی من بو فورغولی جریانی مجسم ایشکدن بته عاجزم... بومبا آئیندا، تانک لارین زنجیر لری آئیندا اولوش جسدلر هر طرفلن گوزله چار بیه، چوغلی باران ایش عسکرلر

میداندا دوشبش و اولارین حربی سلری ایشیدیلر، اولار کومت طب ایدر لر. لاکن بارده کوستریمک هنج بیه امکان بوخدر. دشمنه اور- اورده کیت سوکو، نکت فوجاھی و بوموروق ایله ووروش بیه، بیه بیزی اولد بیه بیه هر ایکی طرفلن نازره غسلی قوه لر کومت ایشک ایچون کیشیلر، حربی فاصه و استرازی فوجه ده اولور - اولسین گوزلر. داها فرمان انتقاریندا اولان بیه نولان بوخدر ا داها نوز بولداشینی کوروب و اونون جسمی ایفلا ب کچمیین بیه آدم بوخدر، داها آجین آتار لارینان بازار داغ کیمی شهنسین بیه اورده بوخدر.

نادیلازین دونلوق خیری بیزه بئیشیر، اولارین بیه صده سی بولیشدر.

« ابون » منیم یاغلی بیه ووروشیر، سانکه ده ای او- لوش، فیشیریر، پناهلانیش سکرلن خارجه بیجیر، ناد یاغا کتیریر، مسلل آتیر، سوکو ایشیدر و تور شانلین سله بیه

اون طرف منه کچرمن عسکرلرین فورغیر، سانکه اوو بوک بیه قوه ره لیک ایدر، او، شالیسینا طرف اوو کورمک منسه بیه کتیررکن سنون مامه لری آرادان قالدیریر. لاکن اونون هارا دا اولدیشی بیلیر، بوتون واریسی ایله اتردی ایشیدر، بو اتریشی اونا و ترمن شالیسین عشق و محبتی در کوزلر بیزی نوز، نوز بوق دوتوش لاسلار بیه جیره بش دهشتلی سن گوی بوتون جیهانی ووروشدر. بته ایکه کتیر بئیشیر.

صلح اوغروندا

۱ شهریور ماه

دنيا خصوصيه اوروپا مدنيتينه بويوك تاثيري اولوشدور و هابشه روس خلقى اوروپا مدنيتندن گئيش سورنده استفاد ده اينيشدر .

اوروپا گوره « غربى مدنيت » ، « اوروپا مدنيتى » ، « اتلانتيك » مدنيتى ، « شرقى مدنيت » ديك اولار بيز امينك كه تولستوى دنيا مدنيتينه آتوم بوماسيندان آونيق خدمت اينيشدر (اوزون سورن كوروتولوي آلفيلار)

بورادا قيد اينك لادمركه بو كيسي « آتى سوويك » نكته لر ين خلق لر ايجريسينده هيج بيز طرفداري يوخدر . بو نكته لري ايرملي سورمه لر چرچيل لر ، ايدن لر و اسونوز لر و كيسي معاربه دلازلاري دولر .

فرقه خبرلري

تبريز شهر قوميتيه سين ۷ نجى مهجله قوميتيه سينده كي فعاليت ۱- آسوري خانقين سوادسيزلاري ايجون ۷ نجى مهجله قوميتيه سينده ، اينكي قلاسدان هارت بير فورس آچمايش و هر گون بو قلاسلاردا آذربايجان و آسوري دبل لر بنده هله ليك ۵۳ نفر آسوري وطنداشلار بيزدان تحصيل اينشكده دولر .

۲- بو قوميتيه نيوت توديشده آفروپان علباني ايجون لازمي اسباب تهيه اينيلهرك ايندي التي نقره ندر فرقه عضولري و حواللاو تشكيلاتيندان آفروپان ووزشارينده چويته اشتراك اينشكده دولر .

۳- بنده ۷ نجى مهجله قوميتيه سينده ارمنى و آذربايجان دبل لر بنده ۱۵ گون ليك ديوار محزبه سي نشر اولورساغا باشلاميشدر .

۴- بو گونلرده ۷ نجى مهجله قوميتيه سينده باغين سونديرمك ايجون مني اصولدا بير « دورنك » تشكيل اينديش هر هفته بير گون ۴۰ نفر دن آرتيق « دورنك » عضولري او رادا عمنى و مني اصولدا تعليم كورمكده دولر .

تبريز قرانخانه سين ۲۵ نجى ايل دونومي

آيان آيين ۲۶ سينا تبريزده اولان تربيت فرايت خانه سين تاسيسي . نين ۲۵ نجى ايل دونومي مناسيبنه قيزلار دانشسارايه اعطاطي پيچاق اولوشدر . پيچاقدا بو گناجانين تاسيسي هابشه كتاب و مشورعين اهينتي ياره سينده صحبت لسر اولوب آخرده آناين كئاي آدلي سايش شاقايه فوبولوب وحاضر اولالاردان صيبي پذيرالين عناه كميشدر .

ارويدهه

ارويدهه دن خبر و برابير كه اروميه شهرينده بير سوومت مريضا عسي تاسيس اولگونون و مرمت حاله امريش لري قبول اينك باشلاميشدر .

اردييله اردييله دن خبر و برابير كه گوره اردييله واييله اطراف كندلر بنده نه حاصلي نين جمع اينديله سي جدي سورنده دوام ايندر . بونا گوره ده بير چوخ عده مامورلار دان اطراف محالارا حركت ايندي تودو طيحه . لرني انعام و بربرلر . يله سوار كندرينده دورت عسر محترمين اياريندان ۱۰۰ تون بولدا ۱۵۰ تون دا آريا كئش اولونوب اقتصاد اداره سي نين ابارلارينا تحويل اينديشدر . اوديل شهرى و اودون محالاريندا اولان كندلير دولت ابارلارينا و برماسي اولوشولاري بولداي هلا هله مرتب سورنده تحويل و برمكده دولر

ايشكده در . بو سياسي تعيب اينشكدن مقصد نه در . اگر صلح فوئرانسيندا بونان دولتي زين فوشى بلسار و آلبانيا علبينه آياديني فتعلي تحريكه باخيلار وسا ، اگر فوئرانسا افلوسافون ساينده لري نين بالقان دا وجوده كئن فوئرانك نهضت و دموفراتيك دولت لره قارشي رويه سينه توجه اولورسا و بو ساينده لر ين پيشهادلاري اووزره دانوب چاينين بين المللي اينديله سي و بو نحويله بالقان تولكسه لري نين استقلاليتين يوزولماسي نظره آلبانارسا افلوسافونلارين مقصدلري معلوم اولور . آسوري بير مهم مقصد داردا نسل مسئله سين تجزيه اينشكده آشكار اولاييلر .

انگليس فوه لري بوناندا اولالالا نكجه شرقي مد بترانه ني (خصوصيه سونز كالانين) فوئترول اينشكده بلشكه داردا نسل و بلسور بوغازلارينده مستقيم سورنده فوئترول اينشكده دولر .

بورادان بي آبارمان اولور كه تركيه دولتي نه ايجون سوومت حكو . مني نين منطقي پيشهادينه جواب و بر . مكهت اول ، بوغازلار مننه سي خصوصندا انگليس حكو مني نه مشاوره اينكده و او دولتين منافعين فوروه لغا علاقه كوستوريلر .

انگليس حكو مني بوناندا ۵ مون نارخوفايشت « دست لري نين حركيتين تحكيم و تقويت اينشكده ، بونانستانى كوسترلين سياسي و نظامي و اقتصادي هدفله بيشك ايجون « باز » انتخاب اينيشدر .

اوروپا بيرلشميش دولترى

نه ديك در ؟

اوروپا بيرلشميش دولترى نين نكته سي معاربه دن ، سونرا مطرح اولوشونغا باخيساراق مني بير منته دگيل . بو همان معاربه دن اولشكي « مونيخ » سياسي در كه معاربه دن سونرا مني فورمول شكلي توديشه آلبيندر ولي حقيقتنه اوروپايي همان اوچوروما سوق اينشكده در .

« مونيخ » سياسي نين طرفدار . لاري مني چاوشلوا كيسانى تجزيه ايندي و اينشكي التي هيناره تفديم اينمن و بو نحويله نكجه اوروپايي بوق بلشكه سووم دنياي فوروشولوي نهلكه په مروس فوبان سياستچيلار ، هله ده آرادان كئشه ييب و « غربى اوروپا بلوكى » يا « اوروپا بيرلشميش دولترى » نكته سين تعيب اينشك و او نين حياه تطبيق اينديله سي ايجون چاليشمالا ، سوومت دولتيه قارشى تيلفات آبارماقدا دولر .

بولار بير آزدا تودوشلرينين تجاوز ايندي نكجه سوومت حكو منين اوروپا ايشلر نكته اوزاق ساغلامان اينته ميرلر بلشكه « سوومت مدنيتين » ده « اوروپا مدنيتين » دن آيرمان اينته برلر .

معروف سوومت بازيچيسي و فراهه خلقى نيوت معسروف دوستي « ايليا امريووخ » پاريسدن آربيلار . « كن » سفير لر كوربي « طرفينست تربيت و برابيرش بير بويوك پيچاقدا ، فراهه خلقى اين عوده طقه لري نسا . بنده لري نين مقابله ، « مدنيت و سوومت لر اتافي » خصوصندا معروضه سينده ، قدرتي بير منطقي اينه بولفته . بي افطه اينديرك كوروتولوي آلفيلار آراسيندا ديدى . « مدنيت بير تولكده و يا شوق بير مننه منحصر اولاييلر . مدنيت انحصار دا ساغلامانلى يا كيرك لي بيرشني دگيل . بويوك روس خلقى نين

آذربايجان راديوستدان

دنيا خبرلري

لهستاندا

لهستاندا سوومت اتفاني دوستلاري جمعيته نين ساينده لر هينتي لنين گراد شهريندن حركت اينيشلر بو هينتن ريسي ديشدر كه بيزيم بو مسافر تيز اينكي تولكه آراسيندا اولان دوسته ليقين و مسدلي رابطه لر ين داهادا ممكنه سينه و داها صيبي اولدوقنا چوخلى كك اينديكدر .

انگليس روزنامه لر نين يازديقلاري

لندنده جهان ديلورور كر روزنامه سي بير عده انگليس كارگر فرقه سي عضولرينين مكنوتيني نشر اينيشدر . بوزهر انگلستانين خارمي سياستين اين مقصدلرينين نكرات اولوشولاري يله ديرب انگلستانين فرانكو اسپانيا سي حقيقتنه آسار ديقى سياستمنه شذله تفيد اينيشلر يسو مكنوتيدا ديبليشدر كه انگليس دولتي نيوت چاليشاسي آسرينده يسوناندا افرت لازانينش شاهلق حكو مني ايشاوت كايپ ايندي يونان مرتجعاري ده يونان تويرايشي قاشيت بوسانجا و برمشلر بو مكنوتيدا انگلستانين آلماندا كي سياستده انتقاد اولوشدور

لهسان ايله چك او اكا آراسيندا معاهده باغلاماقا قدر

باخين كنه چكده لهستانيله چك ساواكيا دولترى آراسيندا بير تجارتي معاوهه نين باغلاماسي گوزا بيلر هابشه بو اينكي دولت آراسيندا بير دوستلوق معاهده سي باغلاماقا حاضره ايندي چك اولور . كيا دولتي لهستانين منلي سرحدلرين تماميله رسي سورنده تاييبيشدر

آلمان نازيلري تربسته گيزلين حالدا ياشايلار

تربسته اولان مفقرين نظامي حاكمي يله فرميشدر كه اينليكده ۱۰۰ مئلين نفر گيزلين حالدا تربسته ياشايلار بولار آلماندا نازيلرينين و بوگسلاويا و اطريشده اولان بادشاهلق طرفدارلاريندن دولر هابشه اين ابادان حسي آدلار تربسته گليپ تربست شينك بيلر بير سيرا دعوات لر اينشك خيالينده دولر .

سومارتادا

سومارتادا سوباليت فرقه سينين كئرمسي آچمايشدر يسو كئرمسه اولان ساينده لر ديشلر كه بير بيرلشميش منلر تشكيلاتدا انورنيا نهضتنن طرفدارلارين اين سوومت اتفاني ساينده لر ين حددن آرتيق تشكارا بيريك هابشه سومارتا سوباليت فرقه سينين كئرمه ساينده لر ي اناورنيا جمهوريتي نين بيرلشميش منلر تشكيلاتي طرفيندن رسمينه تاييقتان اينيشلر .

بلغارستاندا اولان (اوغروندون) آدلي بير انگليس روزنامه جيسي ديشلر كه بلغارستان خلقى بلغارستان كوميتت فرقه سين موفيلتريني چوخ سونج و شاد بيللا قسار شيلار لار هابشه بلغارستاندا خلقى اولديرمك و ترور اولاق خوصيندا ديلين سرزلر بالان اولوب و بير ايله بلغارستان شينك بيلر ين ناراضى قانان بير يارا آداملارين سوزي در

رومانيا دا سنجكي

بوگون رومانيا شينك بيلرينين بل شلاجانا كوني در بونا گوره ده دونن رومانيا مرگري شهرى بلغارستده خلق حددن آرتيق هيجان و احساسات گور . سترمشلر بلغارست شهرينين اهالي سي خيالالاردا جمع اولوب بيوك ميدها - نلاردا مشيچايلار دن قاياق ميچيچكلر تشكيل و برمشلر ايندي رومانيا شينكجي . لر ين بير جى دوره سي دوزگون ده مچ - كراسي اصول اووزره منلي اينديلر . رومانيا نارينده بير جى دنه اولايه راق قاديلار و منشون حصارى شينكجي . لرد مشركت اينديلر بو دنه شينكجي لر ين و برابير سايي كئيش دوره . لر ين اوج برابيردر . مخالف فرقه لره كابل آزادلق و برابيشدر بوفرته لرد خلق كوئله لري آراسيندا هيج بير طرفدارلاري اولادان شينكجيارده شو . رش پاراماق خيالده اولار . ليكسن رومانيا خلقى نين اراده سي بولارين هاموسونا قلنه چاليب و ظفره دولر و ايرملي كندير .

سوومت يازچيلاري بلگراد شهرينه حركت اينيشلر

سوومت يازچيلاري اتحاديه سينين ساينده لر نكته هبارت بير هينت بو - كسلاويا يازچيلارين بير جى كئرمه سينده اشتراك اينشك ايجون طياره - ايله بلگراد شهرينه دولر و فرقه حركت اينيشلر .

امريكا كارگر لري انتصاب ايده چكلر

امريكاداش كومور معدن كارگر لر اتحاديه سينين ولسي اظهار اينيشدر كه اگر نوامبرين ۱۰ - ۱۱ سنده دك اولوراييله مذاكره باغلاماسا ۴۰۰ نفر باشقا كارگرلر دن ايله انتصاب ايده چكلر .

۹ نجى مهجله قوميتيه سينده

آسان آيين ۲۴ بنده موارف افادوسي و هر بيز شهر قوميتيه سي تيلفات شمه سينه عضولرين معضوريه ۹ نجى مهجله قوميتيه سينده سوادسيزلار ايجون تاسيسي اولوشور . درس گلاسلاييندا تصديق ايندي انشمي موفيلته امجان و برمشلر .

سرابدا

سرابدان خبر و برابير كه گوره سراب اطراف كندلريندن اولات اسفروشان كندرينده فرقه قوميتيه سين جديتي ايله كئشه دورس كلاسلازي تشكيل اولوشدر . علاوه بو كندره فرقه طرفيندن بير فرايت خانه تاسيس اولوب و كنه اهالي سين استفاده سينه فوبولوشدر . درس كلاسلاييندا ايندي . ليدا ۵۰ نفر هومله درس اوخوماقدا مشغولدارلر .

تليت

آذربايجان راديو كئيه سينين بونون ايشچيلاري بوييله ايله لينات كاروه و آذربايجان ملي اور كئشترين سوليتي عسي علق زاده ين وقتسر اولومي مناسيبنه اولارين خانه سينه و دوستارينا تليت و باش ساغليق و بربرلر . ش ۳۷۵ آذربايجان راديو كئيه سي

داخلي خبرلر

اردليل ده كي مدني رابطه ساخيلان جمعيته نين تفرافي

سوومت اتفانيه مسدلي علاقه ساغليان ايران حقيقتن اردليل شعسي طرفيندن او تشييار بايرامي مناسيبنه بونون اهالي نين هر طرفه سين ايشرا كيله منطعه لي بير پيچاق اولوش و بعضي ناظفلر طرفيندن حرارتي عطفلر سولفته . بكن سونرا آشاييلا پارلان تفرافين موسوايا معاربه اولور سايي كوروتولوي آلفيلار آواسيندا حت فراوه آلبينش و بخاره اولوشدر .

موسقوا - قره علين ، اسالين جنازلاريندا - بويوك او قتيبار

اقتلاب نين ۲۹ نجى ايل دونومي مناسيبنه بويوك روس ملتينه و او جنابه صهبي تيريكلر بيزي تقديم ايلدريز .

اردليل مدني رابطه جمعيته نين شعبه سي

آذربايجان ايالتى انجمنين قرارلاري

۱- آذربايجان ايالتى انجمنين ۲۷ ۸ ۲۵ تاريخينده كي هينت ريبه جمعه سينده ، ساينده لغه نين هر بير تونون تخمين ايندي ۷۵ ريل موارسين لغو اينديله سينه دادر قرار چيچاريليشدر .

۲- بنده هينت جمعه ده اينكي خروار دان آرتيق لغه سي اولان ذارع - لردن اينكي خروار ين مازاد ايندند بوزده اينكيري حكو مت بهر و بر - مارت قرار صادر اولوشدر .

فلاحته عايد اولان خبرلر

آذربايجان فلاحت اداره سينين آستارا دا كي سونه مزوره سينده ۴ هيقارلق جاي اكيبي سامه سيندن بو ايل - ۸۰۰ - كيلو جاي اله كئيش و بو جاي لار فلاحت اداره سي طرفيندن آشاييلا كي تربيله ۴ نوه آربيليب سايشا بوراخيليشدر .

۱- منلي و ايريشي جاي هر كيلو - سي ۱۷۰ ريل

۲- شكت زونه هر كيلو سي ۱۱۵ ريل

۳- باروش جاي هر كيلو سي ۹۰ ريل

۴- غله هر كيلو سي ۵۵ ريل بو سونه مزوره سينت حاصل اولان چايلار ايرانين باشقا نقطه - لر ينده حاصل اولان چايلار دن جنس جهننين چوخ باشق و فرق ايندر .

يني « نه ليقريك » شر كتي تاسيسي

اينديكي نه ليقريك شر كتي تبريز شهرينين امتياحي سي كامي مقصدار دا تامين ايده بيله ديكه گوره ، سونر عده سي آذربايجان ايالتى انجمنين موافقتيله بير سهامي نه ليقريك شر كتي تاسيس اينديله سينه اقدام اينيش و بو شر كتن سرمايه سي ، هله ليكده بشيوز ميت تومن نخره آلبينش و هر بير سهين ليني بوز تومن هبارتدر .

تصحيح اولونور

دونن ۶۳ نجى نرهميزده احمد - احمد اعضائينده كي ، « سوومت ديپلوماسي - سين اينكي قاري » عترالين مقاله نين دورديش صهبه ده كي ۳۳ نجى سونونون ۳۵ نجى سطر ينده مضه اشتياهي ائري اولاران « انكشاف اينديرمكسي » بربنه « انكشاف اينديرمكسي » ديه سهو اولورده بونا گوره تصحيح اولونور

آذربايجان مطبعه سي

تشكر

ناكام اوغلول عيسي علي زاده نين دفن مراسيمينده اشتراك ايدن و تليت و برت محترم فرقه ، حكو مت باشچيلاري قوشون زئرال و افسرلري ، سوومت مكئبي معلم و طلبه لري ، معارف و اينجه صعت موسهلر ي ايشچيلري ، ساير خانم و آقالارين حضورينه بو وسيله ايله نوز صهبي تشكر لر يي تقديم ايلديرمه . جعفر علي زاده